

Sprawozdanie

**z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny
w Starym Czarnowie na lata 2022-2024 za rok 2024**

Stare Czarnowo, 2025 rok

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Czarnowie zwany dalej „Ośrodkiem” w związku z wejściem w życie z dniem ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 177 ze zm.), uchwałą Nr XVIII/132/12 Rady Gminy Stare Czarnowo z dnia 12 października 2012 r. został wyznaczony jako podmiot właściwy do realizacji gminnego programu wspierania rodziny. Ustawa ta nakłada na gminy szereg zadań mających na celu rozwój działań na rzecz rodziny.

Realizując zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej Ośrodek opracował projekt Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024, który został przyjęty uchwałą Nr XXVIII/233/2022 Rady Gminy Stare Czarnowo z dnia 15 lutego 2022 roku.

Cel główny Programu:

Tworzenie w Gminie Stare Czarnowo systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe:

1. Diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin z Gminy Stare Czarnowo, zwanej dalej „Gminą”.
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.
3. Wzmocnienie i podnoszenie umiejętności rodzicielskich w rodzinach dysfunkcyjnych.
4. Przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży.
5. Podejmowanie działań mających na celu zwrócenie uwagi i uwrażliwienie środowiska lokalnego na potrzeby dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.
6. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny powinien odpowiadać na realne problemy towarzyszące lokalnej społeczności szczególnie w obszarze funkcjonowania rodziny, skierowany jest zatem do:

- ✓ rodzin wielodzietnych,
- ✓ rodzin niepełnych,
- ✓ rodzin młodych matek (w tym również nieletnich),
- ✓ rodzin z dziećmi do 18 roku życia,
- ✓ rodzin zmagających się z trudnościami wychowania dzieci w wieku dojrzewania,
- ✓ rodzin przeżywających trudności związanych ze stanem zdrowia dziecka (np. dzieci niepełnosprawne, nadpobudliwe, z zaburzeniami zachowania),
- ✓ rodzin znajdujących się w kryzysie lub zagrożonych kryzysem, w których występują konflikty, uzależnienia, bezrobocie i inne negatywne zjawiska zachodzące w rodzinie,
- ✓ rodzin dotkniętych przemocą,
- ✓ rodzin naturalnych w związku z umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej.

W 2024 r. cel główny Programu był realizowany dzięki współpracy z:

- Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespołem Interdyscyplinarnym,
- Sądem - Kuratorzy,
- Zespołem Szkół w Kołbaczu,
- Parafią Rzymsko-Katolicką w Starym Czarnowie, Kołbaczu,

- Komendą Powiatową Policji w Gryfinie,
- Powiatowym Urzędem Pracy w Gryfinie,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie,
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Gryfinie,
- Placówkami służby zdrowia Gminy Stare Czarnowo,
- Radami sołeckimi,
- Lokalnymi przedsiębiorcami.

CEL SZCZEGÓŁOWY 1.

Diagnoza i monitoring potrzeb i problemów rodzin z Gminy Stare Czarnowo

1. Systematyczne diagnozowanie warunków życia oraz potrzeb rodzin o niskim statusie materialnym:

W środowiskach rodzinnych często kumuluje się wiele różnych dysfunkcji. Z uwagi na ten fakt koniecznym jest udzielenie im profesjonalnego, specjalistycznego wsparcia w celu przezwyciężenia trudnych sytuacji. Aby w pełni realizować zadania polegające na zapewnieniu rodzinom wsparcia, konieczne jest dotarcie do tych rodzin. Diagnozowanie sytuacji rodzin w 2023 roku prowadzone było na bieżąco przez pracowników socjalnych i asystenta rodziny Ośrodka we współpracy z innymi specjalistami. Informacje pozyskiwano również dzięki współpracy z Zespołem Szkół w Kołbaczu, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie, pracownikami ochrony zdrowia, policją, kuratorami sądowymi i przedstawicielami innych instytucji pracujących z rodzinami, a także od członków bliskiej rodziny czy sąsiadów.

Na podstawie monitoringu planowano działania wspierające i wzmacniające rodzinę. Każdy przypadek był wnikliwie sprawdzany i analizowany. Procedurę identyfikowania rodzin dysfunkcyjnych stosowaną w Ośrodku przedstawiono poniżej.

1. Informacja o rodzinie wpływa do Ośrodka, forma pisemna lub ustna.
2. Pracownik socjalny w przypadku informacji ustnej sporządza notatkę z uzyskanych informacji i przedstawia ją Kierownikowi Ośrodka.
3. Kierownik Ośrodka zleca pracownikowi socjalnemu przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego jednocześnie wpisując nazwisko rodziny do rejestru rodzin wymagających wsparcia.
4. Po przeprowadzeniu wywiadu, pracownik socjalny dokonuje analizy sytuacji rodziny.
5. Jeżeli z analizy sytuacji wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny występuje do Kierownika Ośrodka z wnioskiem o jego przydzielenie.

Po zakończeniu procedury Kierownik Ośrodka przydzielał asystenta rodziny lub proponował inną formę wsparcia rodziny.

Do rodzin dysfunkcyjnych docierano się również w ramach działań środowiskowych poprzez przeprowadzanie kampanii informacyjnych zawierających treści o formach pomocy udzielanych przez Ośrodek np. poprzez rozdawanie ulotek informujących, jak i gdzie szukać pomocy dla rodzin borykających się z problemami głównie opiekuńczo - wychowawczymi.

Potrzeby rodzin diagnozowano również na podstawie przeprowadzonych wywiadów środowiskowych. W 2024 roku przeprowadzono 166 wywiadów.

Dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych i stała współpraca z instytucjami działającymi w sferze wspierania rodziny oraz środowiskiem lokalnym, umożliwiają dotarcie do wszystkich rodzin przeżywających trudności i udzielenie im pomocy, jakiej potrzebują. W tym miejscu należy zaznaczyć, że działania te przynoszą efekty, wzrasta świadomość społeczna, coraz częściej ludzie reagują i informują właściwe instytucje. Przemoc, alkoholizm czy inne trudności przestają być tematem tabu, problemem rodzin, w których występują.

2. Monitorowanie środowisk zagrożonych dysfunkcjami:

Jednym ze wskaźników umożliwiających diagnozę skali potrzeb i problemów rodzin z Gminy Stare Czarnowo jest liczba założonych Niebieskich Kart a także liczba posiedzeń grupy roboczej.

W 2024 roku odbyło się **14 posiedzeń grupy diagnostyczno-pomocowej** w których asystent rodziny uczestniczył w **12 posiedzeniach**. Założono **12 Niebieskich Kart** z tego **3 karty** dotyczyły rodzin, w których pracował asystent rodziny. W związku z wszczęciem procedury Niebieskiej Karty asystenta rodziny skierowano do 2 nowych rodzin. Skierowano 3 osoby do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym, co zostało opisane szerzej w dalszej części sprawozdania. Zatem wskaźnikiem umożliwiającym monitorowanie środowisk zagrożonych dysfunkcjami jest liczba rodzin, którym udzielana jest pomoc z powodu alkoholizmu i przemocy w rodzinie, dzięki czemu możliwe jest wyodrębnienie rodzin z dziećmi wymagającymi pomocy. Często rodziny te nie korzystają z pomocy finansowej tut. Ośrodka.

Pracownicy Ośrodka podejmowali działania interwencyjne w odpowiedzi na docierające sygnały o zagrożeniu bezpieczeństwa dzieci i rodzin. W zależności od sytuacji - przede wszystkim od stopnia zagrożenia - miały one charakter wizyt środowiskowych podczas których przeprowadzano rozmowy interwencyjne, dyscyplinujące **(4 rodziny)**.

Rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji umożliwiono również dostęp do specjalistycznego poradnictwa: psycholog, psychoterapeuta uzależnień, specjalista do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie co zostało szerzej opisane w dalszej części sprawozdania.

Systematyczne diagnozowanie warunków życia, potrzeb rodzin oraz monitorowanie środowisk zagrożonych, umożliwiło podjęcie odpowiednich działań w odniesieniu do tych rodzin.

W 2024 roku wsparcie asystenta uzyskało **7 nowych rodzin** (z tego 2 rodziny, w których zdiagnozowano również występowanie przemocy) z terenu naszej Gminy, w których zdiagnozowano problemy opiekuńczo-wychowawcze.

CEL SZCZEGÓŁOWY 2.

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.

1. Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów szkolnych:

Stypendium szkolne jest świadczeniem o charakterze socjalnym dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, może zostać przyznane zarówno w formie rzeczowej jak i finansowej.

Wysokość stypendium wypłacanego uczniowi wynosi od 99,20 zł do 248,00 zł miesięcznie i może być wypłacone od jednego do dziesięciu miesięcy w danym roku szkolnym. Dochód uprawniający do ubiegania się w stypendium szkolne wynosił 600 zł/netto na osobę w rodzinie. Wysokość ww. kwoty wyliczana jest na podstawie ustawy o pomocy społecznej i wskazana jest w art. 90 d ust. 7 ustawy o systemie oświaty.

W okresie sprawozdawczym z tej formy wsparcia skorzystało 8 uczniów, z tego 7 dzieci z 4 rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.

2. Objęcie dożywianiem wszystkich wymagających tego rodzin i dzieci z tych rodzin:

W 2024 roku Ośrodek realizował rządowy program „Posilek w szkole i w domu”. Głównym założeniem Programu jest zapewnienie pomocy zarówno dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji, jak i osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach - spełniających warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej. Program przewiduje udzielenie pomocy w jednej z trzech form: posiłek, świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności, świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych.

Z programu w 2024r. skorzystały 63 osoby z tego 12 dzieci objętych asystenturą.

3. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia:

Asystent rodziny podejmował działania mające na celu wstępne zdiagnozowanie zakresu i rodzaju pomocy socjalnej, którą dana rodzina mogłaby uzyskać. Udzielał porad w sprawie uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej, wskazywał o jaką pomoc dana rodzina może się ubiegać (zasiłki okresowe, celowe, pielęgnacyjne, rodzinne, pomoc z funduszu alimentacyjnego, dodatek mieszkaniowy). W 2024 roku z pomocy społecznej skorzystało **94 rodziny** z tego **8** objętych usługą asystenta rodziny.

Inną formą pomocy jest możliwość ubiegania się o **dodatek mieszkaniowy**, który jest formą pomocy przeznaczoną dla osób spełniających łącznie trzy warunki:

1. posiadają tytuł prawny do lokalu,
2. zamieszkują lokale mieszkalne spełniające kryterium metrażowe,
3. spełniają kryterium dochodowe.

W 2024 roku kryterium dochodowe wynosiło 2862,19 zł w gospodarstwie jednoosobowym oraz 2146,64 zł w gospodarstwie wieloosobowym. Z tej formy pomocy skorzystało **19 rodzin** z tego **2 rodziny** objęte współpracą z asystentem rodziny. W związku z realizacją Programu „**Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021 - 2027 Podprogram 2023**” w Ośrodku przekazywano artykuły spożywcze mieszkańcom naszej Gminy.

Kryterium wynosiło 2056,40 zł dla osoby samotnej i 1590,00 dla osoby w rodzinie. Ogółem z tej formy wsparcia w roku 2024 skorzystało **70 rodzin (124 osoby w rodzinach)** z tego **7 rodzin** objętych asystenturą. Dodatkowo otrzymaliśmy artykuły w postaci słodczy i napojów dla najbardziej potrzebujących rodzin z dziećmi. Z tej formy wsparcia skorzystało **41 rodzin** z tego **5 rodzin** objętych współpracą z asystentem rodziny.

Oprócz tego rodziny mogą korzystać z szerokiego wachlarza świadczeń rodzinnych: zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego (wpłynęło 40 wniosków), świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny- 14 wniosków, świadczenie pielęgnacyjne - 4 wnioski), jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka- 12 wniosków (tzw. becikowe), świadczenie rodzicielskie - 6 wniosków, do których prawo nabywa się w sposób określony w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. W Ośrodku można się również ubiegać o świadczenia z funduszu alimentacyjnego w 2024 roku wpłynęło 10 wniosków. W okresie sprawozdawczym Ośrodkowi zostało powierzone działanie związane z obsługą i wypłatą bonu energetycznego. Od 1 sierpnia do 30 września łącznie wpłynęło **220 wniosków**:

Tabela 1. Rodzaj pomocy, z której skorzystały rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny w 2024 roku.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	8
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	14
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	2
Liczba rodzin korzystających z Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościowa 2021 - 2027 Podprogram 2023”	7
Liczba dzieci objętych dożywianiem w szkole	12
Liczba dzieci korzystających ze stypendium szkolnego	7
Liczba rodzin, które otrzymały bon energetyczny	8

Źródło: Opracowanie własne.

Klienci Ośrodka systematycznie informowani są o realizowanych programach, które wspierają budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwiają dostęp do dóbr i usług. W ramach rządowego programu realizowana jest **Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny**, która przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu i uprawnia do zniżek w instytucjach publicznych i firmach prywatnych. W roku 2024 w Ośrodku złożono **19 wniosków** co stanowi 39 wydanych kart w tym 24 dla osób dorosłych oraz 15 dla dzieci.

Karta Dużej Rodziny zapewnia zniżki przy zakupie żywności, środków czystości, obuwia, odzieży, zabawek oraz paliwa. Oferuje również tańsze przejazdy pociągami oraz środkami komunikacji miejskiej w wybranych miejscowościach. Osoby z rodzin mogą korzystać m.in. z ustawowych zniżek na przejazdy kolejowe – rodzice lub małżonkowie rodziców 37% na bilety jednorazowe oraz 49% na miesięczne; zniżek w opłatach paszportowych - 75% w przypadku dzieci i 50% w przypadku rodziców i małżonków rodziców oraz darmowych wstępów do parków narodowych.¹ Z takich zniżek korzystają również rodziny z terenu naszej gminy.

¹źródło: <https://rodzina.gov.pl>

Ponadto w Gminie Stare Czarnowo funkcjonuje również **Zachodniopomorska Karta Rodziny**, z której przywilejów mogą skorzystać rodziny z minimum dwojgiem dzieci. Karta umożliwia korzystanie ze zniżek oferowanych przez różne instytucje z katalogu: kultury, edukacji, rekreacji, transportu i innych usług oferowanych przez partnerów Programu. W 2024 r. złożono 3 wnioski i wydano 15 kart.

Gmina przystąpiła do realizacji programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej edycja 2024” skierowany do osób dorosłych i dzieci do 16 roku życia o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności. Usługi asystencji osobistej polegają w szczególności na wspieraniu przez asystenta osoby z niepełnosprawnością we wszystkich sferach życia, w tym wsparciu uczestnika w czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej, w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról w rodzinie, w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania, w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem. Z tej formy pomocy w 2024 r. skorzystały 4 osoby w tym jedna rodzina z dzieckiem.

4. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych

Działanie to było realizowane zarówno poprzez kontakt i współpracę z podmiotami świadczącymi usługi medyczne na terenie Gminy jak i poprzez bezpośrednie oddziaływania asystenta w środowisku rodzinnym polegające na motywowaniu rodziców do dbałości o zdrowie dzieci, reagowania kiedy chorują i udawania się z nimi do lekarza, stosowania się do zaleceń specjalistów (**18 rodzin**). W okresie sprawozdawczym w tym obszarze asystent rodziny m.in. edukował na temat zasad higieny i postępowania podczas wszawicy, monitorował udział w wizytach u lekarzy pierwszego kontaktu oraz u specjalistów (psychiatra, stomatolog, okulista, ortopeda, neurolog, alergolog), edukował na temat obowiązków rodzica, nie lekceważenia istotnych kwestii związanych ze zdrowiem dzieci i własnym.

CEL SZCZEGÓŁOWY 3.

Wzmacnianie i podnoszenie umiejętności rodzicielskich w rodzinach dysfunkcyjnych

1. Kierowanie asystenta do pracy z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych: przygotowanie planu pracy z rodziną, realizacja zadań:

W okresie sprawozdawczym w Ośrodku w ramach zadaniowego czasu pracy powyższe zadania były realizowane przez 1 asystenta.

Asystent rodziny pracuje z rodzinami biologicznymi przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, równie w sytuacji umieszczenia dzieci poza rodziną, małoletnimi rodzicami opuszczającymi młodzieżowy ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, schronisko dla nieletnich lub zakład poprawczy i wychowującymi dziecko a także koordynuje wsparcie kobiet w ciąży i rodzin z ustawy „Za życiem”.

Współpraca z asystentem odbywa się za zgodą rodziny i przy aktywnym jej udziale. Pierwszy kontakt asystenta z rodziną następuje w obecności pracownika socjalnego. Podczas spotkania asystent próbuje dowiedzieć się jak najwięcej o rodzinie, dzieciach, o występujących w rodzinie problemach oraz ich oczekiwaniach. Asystent wspólnie z rodziną określa sposób wyjścia z trudnej sytuacji życiowej. Ustala mocne strony rodziny oraz rodzaj i kolejność podejmowanych działań. Ostatecznie na zmianę i sukces pracuje sama rodzina. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez

rodzinę. Asystent rodziny zatrudniony jest w ramach zadaniowego czasu pracy, co pozwala na pracę z rodzinami w różnych godzinach. Praca asystenta rodziny jest procesem złożonym i długotrwałym. Pozwala na udzielanie pomocy planowanej, dostosowanej do indywidualnej sytuacji życiowej każdej z rodzin.

Głównym celem asystentury jest podniesienie umiejętności opiekunów – wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia z sytuacjami dnia codziennego rodziców lub opiekunów dzieci. Efektem powinno być odzyskanie przez osoby przyjmujące pomoc kontroli nad własnym życiem, które pozwala im być samodzielnymi oraz tak wypełniać role rodzica, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci. Efekt ten jest możliwy do osiągnięcia, przy współudziale rodziny na każdym etapie metodycznego działania: od oceny wstępnej, przez układanie planu pracy i jego realizację po ocenę końcową, dostosowanie pracy do możliwości i kontekstu życia rodziny oraz poprzez małe kroki. Asystent rodziny przez pewien czas wspiera rodzinę, aby w przyszłości samodzielnie potrafiła pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci.

Współpraca z rodziną oparta jest o plan pracy, który z założenia jest długofalowy. Asystent rodziny pracuje z nią średnio przez 2–3 lata, w zależności od potrzeb. Jeżeli rodzina nie wykazuje chęci i zaangażowania we współpracę z nim, możliwe jest podjęcie decyzji o wcześniejszym jej zakończeniu. Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną wspieraną w Gminie Stare Czarnowo na koniec 2024 roku to **13,5 miesiąca**.

Tabela 2. Czas pracy asystenta z rodziną stan na 31.12.2024r.

Czas pracy asystenta z rodziną	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta
do 3 miesięcy	2
powyżej 3 do 12 miesięcy	5
powyżej 1 roku	4

Źródło: Opracowanie własne.

Łącznie z asystentem rodziny w 2024 roku współpracowało **18 rodzin**. Poniżej porównanie z latami poprzednimi.

Tabela 3. Rodziny objęte usługą asystenta rodziny przez cały rok.

	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Liczba etatów asystentów rodziny	1	1	1
Liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny	21	18	18
Liczba dzieci objętych wsparciem asystentów rodziny	45	38	45

Źródło. Opracowanie własne

W 2024 roku zgodnie z procedurą rozpoczęto współpracę z **7 nowymi rodzinami**. Wspierającymi, motywującymi działaniami asystenta rodziny narastająco od początku roku objętych było łącznie **18 rodzin** (28 dorosłych, 45 dzieci).

Na dzień 31.12.2024 asystent rodziny współpracował z 11 rodzinami z 32 dziećmi w żadnej z nich dzieci nie przebywały w pieczy zastępczej.

Tabela 4. Charakterystyka rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny na dzień 31.12.2024.

31.12.2024	Ilość rodzin	Ilość dzieci w rodzinach
Rodziny objęte usługą asystenta rodziny, w tym:	11	32
a) rodziny wieloprotymowe (powyżej trzech problemóv występujących w rodzinie)	7	17
b) rodziny objęte nadzorem kuratora (częściowe ograniczenie władzy rodzicielskiej)	4	12
c) rodziny sądownie zobowiązane do współpracy z asystentem	2	5
d) rodziny, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej	0	0
e) rodziny, z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej	0	0
Rodziny objęte usługą asystenta rodziny w tym:		
a) samotne matki/ojcowie	6	20
b) małżeństwa	2	6
c) związki nieformalne	3	6

Zródło. Opracowanie własne

*nie stanowi sumy ponieważ jedna rodzina mogła być wykazana w kilku punktach

Przepisy prawa nie precyzują jaka dokumentacja, oprócz planu pracy z rodziną i okresowej oceny sytuacji rodziny, ma zostać sporządzona przez asystenta rodziny. Asystent rodziny zatrudniony w tut. Ośrodku oprócz w/w dokumentóv przed rozpoczęciem pracy z rodziną podpisywał zgodę oraz zasady współpracy rodziny z asystentem a w toku pracy sporządzał notatki z zakresu udzielanej pomocy, które jednocześnie potwierdzały wykonywane przez niego obowiązki.

Plan pracy z rodziną obejmował zakres realizowanych działań mających na celu przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, a także zawierał terminy ich realizacji oraz przewidywane efekty. Oprócz tego w planie pracy znalazły się informacje na temat podstawowych danych dotyczących rodziny (imię i nazwisko, adres, telefon kontaktowy) struktury rodziny, wykazu osób i instytucji zaangażowanych w pomoc rodzinie, szczegółowy opis sytuacji rodziny oraz zasoby rodziny. Tworząc plan asystent rodziny dokonywał rozpoznania sytuacji rodziny w przestrzeni zawodowej, mieszkaniowej, materialnej, zdrowotnej, opiekuńczo-wychowawczej, funkcjonowania w środowisku. Ponadto wspólnie z rodziną analizował każdy z obszaróv życia rodziny, w zakresie wyłonienia problemóv i potrzeb oraz dokonania ich hierarchii ważności dla poprawy sytuacji rodziny.

Przy opracowaniu planu asystent rodziny konsultował się z pracownikami socjalnymi, którzy byli odpowiedzialni za wstępne zdiagnozowanie problemóv w rodzinie. W okresie sprawozdawczym asystent rodziny prowadził taką dokumentację w odniesieniu do **18 rodzin**.

W przypadku zrealizowania planu pracy, zakończenia pracy z rodziną, asystent rodziny monitorował funkcjonowanie rodziny poprzez wizyty kontrolne w środowisku

przeprowadzone w niezbędnym, nie krótszym jednak niż 3 miesiące okresie od momentu zakończenia pracy z rodziną, nie rzadziej niż raz w miesiącu. Z wizyt kontrolnych, po sprawdzeniu aktualnej sytuacji rodziny, każdorazowo asystent sporządza stosowną notatkę, w której zawierane są informacje dotyczące nazwiska rodziny, daty wizyty, członków rodziny obecnych w tym dniu w domu, czasu od kiedy rodzina objęta jest monitorowaniem, informacje dotyczące dorosłych członków rodziny, sytuacji opiekuńczo-wychowawczej, mieszkaniowej, materialnej, zawodowej i zdrowotnej oraz proponowane kroki, które należy podjąć /zapropionować w związku z zastaną trudną sytuacją w rodzinie.

W 2024 roku zakończono współpracę z 7 rodzinami z powodu:

- ze względu na osiągnięte cele: **5 rodzin**,
- ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę : **2 rodziny**.

W przypadku dwóch rodzin zakończenie współpracy nastąpiło ze względu na zaprzestanie współpracy przez te rodziny a wynikało to ze zmiany ich miejsca zamieszkania poza terenem naszej gminy.

Monitorowanie w okresie sprawozdawczym prowadzono w **5 rodzinach**. W żadnej z monitorowanych rodzin nie zaszły okoliczności, które warunkowałyby objęcie rodziny usługą asystenta rodziny, czyli ponowne ustalenie planu pracy.

2. Długofalowa praca socjalna na bazie pogłębionego kontraktu socjalnego:

Praca socjalna, to zespół metodycznych działań świadczonych na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym, jak również w celu zapobiegania pogarszania się ich sytuacji. Celem pracy socjalnej jest umożliwienie, wspieranie lub wywoływanie zmiany sposobu funkcjonowania osoby i rodziny oraz jej otoczenia, a także wzmacnianie potencjału osób i rodzin do przewyższania trudnych sytuacji życiowych.

Pomoc w ramach pracy socjalnej obejmuje w szczególności:

1. Udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych,
2. Poradnictwo dotyczące udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe
3. Pobudzanie społecznej aktywności i inspirowanie do działań samopomocowych w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, środowisk społecznych.

Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód. Rodziny z dziećmi, które nie korzystają ze wsparcia asystenta rodziny mogą również skorzystać z pomocy świadczonej w ramach pracy socjalnej w okresie sprawozdawczym dotyczyło to **18 rodzin** z dziećmi.

3. Wsparcie ze strony rodzin wspierających w zakresie rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych:

Zgodnie z zapisem art. 29 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej. Rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w:

- opiece i wychowaniu dziecka,
- prowadzeniu gospodarstwa domowego,

- kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Rodzina wspierająca pomaga przede wszystkim na podstawie własnych, posiadanych zasobów i umiejętności, wiedzy z zakresu funkcjonowania rodziny i prawidłowego wychowywania dzieci. Wsparcie może obejmować:

- organizowanie czasu wolnego dzieciom z rodzin wspieranych,
- wypracowanie nawyku wspólnego spędzania czasu przez członków rodziny,
- pomoc dzieciom w nauce,
- udzielanie wskazówek w takich kwestiach jak: gotowanie, sprzątanie, utrzymywanie higieny osobistej, racjonalne gospodarowanie budżetem domowym,
- utrzymywanie stałego kontaktu z rodziną wspieraną i Ośrodkiem.

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka (sąsiedzi, dziadkowie, krewni, znajomi), które;

- nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo,
- nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, władza rodzicielska nie została im ograniczona, zawieszona,
- wypełniają obowiązek alimentacyjny,
- nie mają ograniczonych zdolności do czynności prawnych.

Rodzinę wspierającą ustanawia Wójt Gminy po uzyskaniu pozytywnej opinii Kierownika Ośrodka, wydanej na podstawie przeprowadzonego wywiadu środowiskowego. Zadaniem rodziny wspierającej nie jest wyręczanie, lecz aktywna pomoc w przezwyciężaniu trudnych sytuacji w rodzinach tego wymagających. Rodziny wspierające pomagając konkretnej rodzinie współpracują z asystentem rodziny lub pracownikiem socjalnym.

Należy podkreślić, że rodziny wspierające nie wykonują swoich działań zawodowo i nie otrzymują wynagrodzenia, a jedynie zwrot kosztów związanych z udzielaniem pomocy. Jest to swoista forma wolontariatu na rzecz innej rodziny.

W okresie sprawozdawczym nie podpisano umowy dotyczącej sprawowania funkcji rodziny wspierającej - nie było takiej konieczności.

4. Edukacja rodziców mająca na celu poszerzenie ich wiedzy w zakresie opieki, wychowania (wyznaczania granic), edukacji dzieci, np. Szkoła dla rodziców”:

Asystent rodziny prowadził poradnictwo i trening w zakresie **prowadzenia gospodarstwa domowego** (obejmujący m.in. udzielanie instruktażu sprzątania, gotowania, rozmowy motywujące do systematycznego sprzątania, pomoc w ustaleniu planu dnia rodziny, harmonogramu dnia z uwzględnieniem czasu na przygotowanie posiłków, sprzątanie, pranie, zakupy, załatwianie spraw urzędowych, spędzanie czasu wolnego), zachęcanie do włączania dzieci w wykonywanie prac domowych) oraz **dbałości o wygląd, higienę i zdrowie dzieci (8 rodzin)**.

Asystent rodziny w ramach tego zadania prowadził również działania obejmujące: edukację na temat prawidłowych postaw rodzicielskich, metod wychowawczych, sposobów komunikowania się z dziećmi, edukację na temat faz rozwoju dzieci, zachowań typowych dla danego etapu, przekazywał informacje na temat wpływu pozytywnych emocji na rozwój dziecka, zachęcał do przytulania, chwaleń, nagradzania dzieci, modelował zachowania rodziców względem dzieci poprzez pokazywanie jak spokojnie rozmawiać z dziećmi, jak wydawać polecenia i jak je egzekwować, prowadził rozmowy motywujące rodziców do organizowania

dzieciom czasu wolnego, zachęcał do przyjmowania aktywnej postawy w rozwiązywaniu sytuacji trudnych wychowawczo w szkole, grupie rówieśniczej (**18 rodzin**).

Rodziny z terenu Gminy miały możliwość skorzystania z szeregu warsztatów dla rodziców, dzieci i młodzieży oferowanych przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Gryfinie (m.in. warsztaty profilaktyczne, warsztaty „Dla dobrych Rodziców”, socjoterapia, treningi kreatywności i twórczego myślenia, treningi umiejętności społecznych). Z tej formy pomocy nie skorzystała żadna z rodzin objęta usługą asystenta rodziny.

Oprócz tego w Zespole Szkół w Kołbaczu organizowane były prelekcje dla rodziców (o czym mowa w dalszej części sprawozdania). W okresie sprawozdawczym w spotkaniach tych wzięło udział **7 rodziców** z rodzin objętych usługą asystenta rodziny.

5. Objęcie wsparciem rodzin dotkniętych przemocą, problemem alkoholowym. Wskazanie tym rodzinom dróg wyjścia z trudnej sytuacji poprzez udział w terapii odwykowej, terapii dla sprawców przemocy, terapii dla ofiar przemocy, możliwość podjęcia działań w ramach procedury „Niebieskiej Karty”:

Jak już wspomniano wcześniej w roku 2024 założono **12 Niebieskich Kart** z tego **3 karty** dotyczyły rodzin, w których pracował asystent rodziny. W związku z wszczęciem procedury Niebieskiej Karty asystenta rodziny skierowano do 2 nowych rodzin. W każdej z rodzin dotkniętych przemocą sporządzano **indywidualny plan pomocy** zawierający szczegółowe informacje.

Zarówno osoby dotknięte przemocą jak i stosujące przemoc uzyskiwały informację na temat instytucji udzielających pomocy (psychologicznej, prawnej), umożliwiano tym osobom udział w konsultacjach z psychologiem, psychoterapeutą uzależnień, w rodzinach z dziećmi proponowano wsparcie asystenta rodziny. Skierowano **3 osoby** do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym, który jest formą oddziaływania na sprawców w celu nauczenia ich samokontroli, kształtowania u nich postawy partnerstwa i szacunku wobec bliskich oraz odpowiedzialności za popełnione czyny przemocowe. Program ten realizowany jest przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie, zajęcia składają się z 60 godzin - 12 spotkań, raz w tygodniu po 5 godzin. W programie wzięła udział (i ukończyła program) 1 osoba z rodziny objętej wsparciem asystenta rodziny.

6. Utworzenie grupy samopomocowej i grupy wsparcia:

Grupa samopomocowa jest dobrowolnym zgromadzeniem osób, których celem jest aktywne działanie wspierające. Członkowie grupy samopomocowej spotykają się regularnie oraz dzielą się swoimi doświadczeniami. Warto wiedzieć, że grupa samopomocowa nie jest żadną alternatywą dla terapii. Może stanowić jedynie jej uzupełnienie. Osoby borykające się z różnymi problemami często lubią wysłuchiwać innych, a także wspierać się wzajemnie w tym samym problemie. Jest to pomocne również wtedy, gdy dostęp do specjalistów jest ograniczony. **Grupy wsparcia** mają wymiar terapeutyczny, są inicjowane oraz kierowane przez specjalistów i służą doskonaleniu lub utrzymaniu praktycznych umiejętności zdobytych podczas instytucjonalnej terapii.

W okresie sprawozdawczym nie utworzono grupy samopomocowej i grupy wsparcia. W dużej mierze ma na to wpływ postawa osób, które miałyby wchodzić w skład tych grup. Wynika to z tego, że pochodzą one z małej społeczności, gdzie wszyscy się znają i to wywołuje

u nich opór, nie chcą mówić o swoich problemach w obecności np. sąsiada, koleżanki z pracy.

CEL SZCZEGÓŁOWY 4.

Przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży.

1. Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego: psycholog, logopeda, pedagog, prawnik

W sytuacjach kryzysowych, gdy rodzina nie jest w stanie poradzić sobie z problemami zachodzi konieczność udzielenia jej pomocy m.in. poprzez stworzenie sprawnie funkcjonującego systemu poradnictwa specjalistycznego. Uczniowie Zespołu Szkół w Kołbaczu a także ich rodzice mogą liczyć na wsparcie pedagoga, psychologa, (oprócz tego dzieci mają umożliwiony dostęp do zajęć z logopedą, surdopedagogiem, a także do zajęć rewalidacyjnych, socjoterapeutycznych, korekcyjno-kompensacyjnych- według zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej. W zajęciach tych w okresie sprawozdawczym skorzystało **6 dzieci** z 4 rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.

W tut. Ośrodku zatrudniony jest psycholog i terapeuta uzależnień. Oprócz tego mieszkańcy gminy mają możliwość skorzystania z pomocy w ramach nieodpłatnej pomocy prawnej świadczonej w siedzibie Ośrodka.

Szczególne znaczenie ma poradnictwo specjalistyczne (porady i wsparcie psychologiczne indywidualne lub rodzinne np. rodzic z dzieckiem). Poniższa tabela obrazuje liczbę osób, które skorzystały z tychże usług na przestrzeni ostatnich trzech lat.

Tabela 5. Poradnictwo psychologiczne w latach 2022-2024.

Forma świadczenia	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Liczba osób korzystających z porad psychologa ogółem	70	46	45
Liczba osób korzystających z porad psychoterapeuty uzależnień ogółem	15	20	17

Źródło: Opracowanie własne.

W okresie sprawozdawczym zapewniona była pomoc oraz specjalistyczne formy wsparcia rodzinom, wśród których znajdowały się rodziny przeżywające trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Dzięki współpracy z psychologiem w roku 2024 ze wsparcia psychologicznego skorzystało **45 osób (w tym 12 dzieci)** z tego **18 osób** z 10 rodzin objętych usługą asystenta rodziny. Łącznie z usług psychologa skorzystało **37** rodzin. Udzielono **115** konsultacji osobom z tych rodzin.

Poradnictwo specjalistyczne świadczone jest bez względu na dochód rodziny - na 45 rodzin korzystających z poradnictwa psychologicznego tylko 10 to rodziny spełniające kryterium dochodowe zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

Konsultacji i poradnictwa specjalistycznego udzielał również psychoterapeuta uzależnień. W 2024 r. z takiego wsparcia skorzystało **17 osób** z tego **3** z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. Udzielono **72 konsultacji**.

Tabela 6. Liczba osób korzystających ze wsparcia psychologa w rodzinach objętych usługą asystenta rodziny.

Forma świadczenia	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Liczba osób korzystających z porad psychologa współpracujących z asystentem rodziny	15	16	18

Źródło: Opracowanie własne.

W Gminie świadczone były nieodpłatne porady prawne. W 2024r. z poradnictwa skorzystało **57 osób** z tego **2 osoby** objętych asystą rodzinną, udzielono **87 konsultacji**.

Tabela 7. Liczba osób korzystających z nieodpłatnych porad prawnych.

Forma świadczenia	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Liczba osób korzystających z porad prawnika ogółem	47	58	57
Liczba osób korzystających z porad prawnika współpracujących z asystentem rodziny	3	5	2

Źródło: Opracowanie własne.

Ponadto uczniowie Zespołu Szkół w Kołbaczu jeśli zachodziła taka konieczność objęci byli wsparciem ze strony pedagoga szkolnego. Prowadzone były interwencje pedagogiczne, które najczęściej dotyczyły mediacji- rozwiązywania konfliktów pomiędzy uczniami, wsparcia rodziców w ich wychowawczej roli, kontrola i nadzór opiekuńczej roli rodziców. Występujące problemy: lęk adaptacyjny, zaburzenia zachowania, niska frekwencja oraz nierealizowanie obowiązku szkolnego, problemy z integracją i akceptacją uczniów z Ukrainy, problemy okresu dorastania, konflikty rówieśnicze, zaburzenia odżywiania.

2. Organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin wymagających wsparcia:

Jak każdego roku z ramienia Wojewody Zachodniopomorskiego i Ministra Edukacji Narodowej Zachodniopomorski Kurator Oświaty ogłosił otwarty konkurs ofert na powierzenie organizacji wypoczynku dla dzieci i młodzieży z województwa zachodniopomorskiego. Uczestnikami kolonii mogą być dzieci i młodzież, które ukończyły 7 rok życia, a nie przekroczyły 16 lat. Pierwszeństwo w korzystaniu z wypoczynku finansowanego ze środków pozostających w dyspozycji wojewody mają dzieci: objęte pieczęcią zastępczą, pochodzące z rodzin żyjących w trudnych warunkach materialnych (w tym: z rodzin wychowujących troje

lub więcej dzieci, samotnie wychowywane), dzieci z zaburzeniami somatycznymi potwierdzonymi zaświadczeniem lekarskim i zamieszkujące w środowisku ekologicznie zagrożonym (ale nie są to dzieci niepełnosprawne). W 2024 roku z takiego wypoczynku skorzystało **4 dzieci**- wszystkie z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. W terminie od 06.08.24r.- 15.08.24r. dzieci przebywały w miejscowości Mikoszewo nad morzem.

Dzieci brały udział w warsztatach tanecznych, wycieczkach i zajęciach sportowych. Oprócz aktywnego wypoczynku, dzieci uczestniczyły w programach profilaktycznych, których głównym założeniem było zapobieganie zachowaniom ryzykownym poprzez dostarczenie uczestnikom wiedzy i przykładów na temat przestrzegania norm współżycia społecznego, uczenia rozwiązywania problemów i konfliktów osobistych i interpersonalnych, udziału w alternatywnych formach spędzania wolnego czasu, uświadamianie własnych cech, w ocenie osobistej i grupy.

3. Prowadzenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy, uzależnieniom, radzenia sobie ze stresem i innym niepożądanym zachowaniom:

Realizując to zadanie asystent rodziny, pracownicy socjalni, kuratorzy, pedagodzy szkolni, psychologowie, wychowawca w placówce wsparcia dziennego prowadzili konsultacje wychowawcze (nie były one oddziaływaniami terapeutycznymi) w ramach, których dzieci uzyskały wsparcie w szukaniu najlepszych możliwych sposobów radzenia sobie w rozwiązaniu trudności wynikających np. z nieprawidłowych relacji z rodzicami, rówieśnikami, problemów w nauce, przejawianiu zachowań destrukcyjnych (uzależnienia, przemoc, agresja), wskazywali na konstruktywne sposoby radzenia sobie ze stresem. Ponadto prowadzili rozmowy edukacyjne na temat uzależnień (alkohol, narkotyki, Internet), informowali gdzie i w jaki sposób szukać pomocy, wskazywali na skutki zachowań ryzykownych, zachęcali do rozwoju, pasji np. poprzez udział w zajęciach sportowych - zakładając że młodzież podejmuje zachowania ryzykowne ze względu na brak możliwości rozwoju zainteresowań i osiągania sukcesów. W roku 2024 roku asystent przeprowadził takie konsultacje w odniesieniu do **13 dzieci z 9 rodzin**. Wychowawca w placówce wsparcia dziennego od początku 2024r. prowadził zajęcia profilaktyczne skierowane **do 13 dzieci z tego 7 z rodzin** objętych współpracą z asystentem rodziny. Pedagog Zespołu Szkół w Kołbaczu prowadził konsultacje wychowawcze w odniesieniu do 6 dzieci z rodzin objętych współpracą z asystentem rodziny. Ponadto w Zespole Szkół w Kołbaczu w roku szkolnym **w okresie od stycznia do czerwca 2024r.** zorganizowano warsztaty dla uczniów o następującej tematyce:

- „Poruszające bajki o emocjach”: program był realizowany w grupach przedszkolnych. Główne cele programu to: wspieranie rozwoju kompetencji emocjonalno – społecznych, radzenie sobie z trudnymi sytuacjami, komunikowanie swoich potrzeb i odczuć, nawiązywanie i utrzymywanie zdrowych relacji z rówieśnikami.
- „Marzenia i możliwości”- program był realizowany w klasach VI- celem programu jest ukazanie bezpośrednich konsekwencji picia alkoholu przez młodzież, powody sięgania po alkohol, rozpoznawanie i odpieranie nacisków społecznych związanych z piciem alkoholu, propagowanie alternatywnych wobec picia alkoholu sposobów spędzania wolnego czasu.
- „Skrzynia skarbów”- program był realizowany w klasach VII. Celem głównym programu jest rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i trudnościami, rozwijając

i wzmacniając poczucie własnej wartości, empatii i wzajemnego szacunku w relacjach międzyludzkich.

- „Mali detektywi”- program był realizowany w klasach III. Celem programu jest opóźnienie inicjacji alkoholowej wśród dzieci oraz ograniczenie problemów związanych z piciem alkoholu poprzez wzmacnianie rodzinnych, indywidualnych i rówieśniczych czynników chroniących.
- „ Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach”- klasy VII. Głównym celem programu jest zapobieganie używaniu substancji psychoaktywnych, w szczególności nowych narkotyków, e-papierosów a także alkoholu i leków w niewłaściwy sposób przez osoby młode.
- „ Magiczny kapelusz”, klasy I-VIII. Tematyka to: tolerancja, szacunek, profilaktyka uzależnień.
- Profilaktyka uzależnień od alkoholu- debata dla klas IV.
- „ Nie daj się uzależnieniom”- działanie realizowane w klasach VI.
- „Cyberświat”- program był realizowany w klasach VII.
- „Stwórz z emocji sprzymierzeńca”- klasy III. Celem programu jest rozumienie i zarządzanie swoimi emocjami ich świadome przeżywanie.
- „Naprzeciw przemocy”- klasy II- nauka wyrażania trudnych emocji i uczuć bez ranienia siebie i innych.
- W ramach kampanii „Więcej szacunku dla młodego wizerunku” wśród dzieci i młodzieży zostały rozpowszechnione informacje na temat ochrony wizerunku i świadomego budowania śladu cyfrowego.
- klasy VII wzięły udział w projekcji i dyskusji na temat filmu : „Game On” , który stawiał młodzieży pytania: dlaczego gry komputerowe są popularne?, Jak wpływają gry komputerowych na popkulturę?, Jak nadmierne skupienie się na wirtualnym świecie wpływa na życie człowieka?.

Ponadto rodzice uczniów Zespołu Szkół w Kołbaczu mieli możliwość uczestnictwa w szkoleniach on-line o następującej tematyce:

- „Co się dzieje w głowie mojego nastolatka?”.
- „Czemu interwencje rodziców nie działają?”.

A także w szkoleniach stacjonarnych:

- „Zaburzenia emocjonalne dzieci i młodzieży –co rodzice powinni wiedzieć, żeby pomóc swoim dzieciom.”
- „Odkrywam, poznaję i wzmacniam dziecko”- program pracy w zakresie wspierania rozwoju mocnych stron dzieci i młodzieży zakłada aktywne uczestnictwo rodziców i nauczycieli w tym procesie. Celem ogólnym zajęć jest zdobycie wiedzy, rozwój umiejętności i kształtowanie postawy potrzebnej w codziennym wspieraniu młodego człowieka, by rozwijał siebie dzięki znajomości i wykorzystywaniu mocnych stron.

4. Promowanie wśród młodzieży właściwego przygotowania do pełnienia roli małżeńskiej i rodzinnej:

Asystent rodziny wykonywał to zadanie poprzez prowadzenie z młodzieżą rozmów edukacyjnych. Działania te były skierowane do **9 dzieci** (w wieku 10-18 lat) z **8 rodzin** objętych usługą asystenta rodziny i miały na celu:

- zapoznanie z funkcjami rodziny (np. opiekuńcza, prokreacyjna),

- przekazać wiedzę na temat ludzkiego organizmu i zmian, jakie w nim zachodzą w okresie dojrzewania,
- edukację jak chronić swoją nietykalność seksualną,
- ukazanie potrzeby przygotowania się do zawarcia małżeństwa i założenia rodziny,
- wskazanie, na czym polega odpowiedzialne rodzicielstwo,
- edukację na temat wartości rodziny w życiu człowieka,
- umiejętność analizowania i wyrażania uczuć,
- edukację na temat sposobów rozwiązywania problemów z uwzględnieniem potrzeb drugiej osoby.

Kadra Zespołu Szkół w Kołbaczu w ramach swojej działalności również wspierała młodzież poprzez realizację programów oraz udział uczniów klas IV-VIII w zajęciach wychowania do życia w rodzinie, które miały na celu pokazanie młodemu pokoleniu wartości jakimi powinni kierować się w życiu.

5. Prowadzenie placówki wsparcia dziennego:

Istotną rolę w systemie pomocy rodzinie odgrywają te instytucje i placówki o charakterze opiekuńczo - wychowawczym, które zorganizują pobyt dziecka w czasie wolnym, nie odrywając go od rodziny i jego środowiska. Funkcjonują bowiem jako placówki dziennego pobytu dziecka. Są to tzw. placówki wsparcia dziennego, które zajmują się pomocą rodzinom w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych na rzecz dziecka.

Placówka Wsparcia Dziennego w Gminie Stare Czarnowo, zwana dalej PWD została utworzona 31 sierpnia 2020 r. na mocy Uchwały Rady Gminy Stare Czarnowo Nr XVII/130/2020 roku, która weszła w życie 12 października 2020 r. Pobyt dziecka w placówce jest nieodpłatny.

Do głównych form pracy placówki należy:

- a) czuwanie nad bezpieczeństwem dzieci na zajęciach,
- b) pomoc w nauce i w uzupełnianiu zaległości edukacyjnych,
- c) organizowanie czasu wolnego - prowadzenie zajęć tematycznych w placówce i poza nią (prowadzenie pracy podwórkowej poprzez animowanie działań przy wykorzystaniu infrastruktury miejsca i okolicy) prowadzenie grupowych zajęć rozwijających umiejętności społeczne i życiowe, objęcie dzieci działaniami animacyjnym, opiekuńczymi, wychowawczymi i socjoterapeutycznymi,
- d) prowadzenie pracy z grupą tak, aby mogła stać się konstruktywną grupą rówieśniczą,
- e) pomoc dzieciom w radzeniu sobie z problemami żywymi, kryzysami (rodzinnymi, rówieśniczymi, szkolnymi itp.),
- f) stała współpraca z rodzicami lub opiekunami, z ośrodkiem, a także z placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi.

W okresie sprawozdawczym w zajęciach w PWD brało udział łącznie **13 dzieci** (na 15 miejsc) z tego **10 dzieci** z rodzin objętych usługą asystenta rodziny. Zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu po 2 godziny.

Do placówki dzieci przyjmowane były:

- na prośbę rodziców lub opiekunów prawnych ,
- na wniosek instytucji (szkoła, Ośrodek, kurator)

W PWD prowadzono następującą dokumentację:

- wniosek o przyjęcie dziecka do PWD,
- ankieta informacyjna dotycząco dziecka,
- oświadczenie o odbieraniu dziecka,
- dziennik zajęć wychowawcy wraz z listą obecności,

Tematy przeprowadzonych zajęć placówce wsparcia dziennego w 2024r.:

- gry i zabawy rozwijające umiejętność uczenia się, rozwijające spostrzegawczość, koordynację wzrokowo-ruchową,
- gry i zabawy dotyczące zasad bezpieczeństwa,
- gry i zabawy integrujące grupę,
- gry i zabawy na świeżym powietrzu, spacer w poszukiwaniu pór roku,
- gry planszowe rozwijające umiejętność samodzielnego myślenia,
- gry i zabawy uczące zasad fair play,
- zabawy plastyczne, wykonanie prac: „Dzień Ziemi”, „Moje wymarzone wakacje”, „Drzewo miłości”, „Słońce gorące”, „Mój autoportret”, „Życie pod wodą”, „Drzewo jesienne”, „Diamentowy duszek”, „Jesień”, „Zima”,
- manualne (wykonanie laurki na „dzień mamy, wazonu z użyciem plasteliny, zabawy cieczą nienewtonoską, wykonanie pankolady z mąki, sensorycznych rękawiczek, butelki sensorycznej, gniotka, wulkanu, maski ulubionej postaci z bajki, łapacza snu, pudełka ozdobnego, ozdób choinkowych, kartki dla Świętego Mikołaja, sztucznego śniegu),
- zabawy muzyczne- stymulowanie zmysłu słuchu,
- spotkania z książką, wyjścia do biblioteki,
- konkurs plastyczny „Wiosna moimi oczami”,
- pogadanki na temat: zawody, rola mamy, aktywny wypoczynek, zjawiska pogodowe, wspomnienie wakacji, sporty zimowe,
- warsztaty kulinarne: przygotowanie tostów, kanapek, sałatki owocowej,
- wspólne strojenie sali z okazji Andrzejek, Halloween, wspólne ubieranie choinki.

W placówce odbywają się zajęcia mające na celu kształtowanie kultury mówienia, zachowania się w odpowiedniej sytuacji. Głównym celem jest zagospodarowanie dzieciom czasu wolnego w sposób wartościowy. Wychowankowie dzięki zajęciom w placówce podnoszą swój poziom intelektualny, mają możliwość rozwoju relacji społecznych, uczą się odpowiedzialności za wspólne dobro. Dzieci z pełną świadomością mogą liczyć na wyrozumiałość względem ich problemów, akceptację i pomoc dostosowaną do potrzeb.

CEL SZCZEGÓŁOWY 5.

Podejmowanie działań mających na celu zwrócenie uwagi i uwrażliwienie środowiska lokalnego na potrzeby dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

1. Podjęcie działań mających na celu utworzenie i rozwój wolontariatu:

Wolontariuszem jest każda osoba fizyczna, która dobrowolnie, ochotniczo i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia na rzecz organizacji, instytucji lub osób indywidualnych wykraczając poza więzi koleżeńsko-rodzinne. Różnorodność klientów Ośrodka oraz ich potrzeb, a także sprawia, że możliwości prac wolontarystycznych są bardzo szerokie. Wolontariusze współpracujący z Ośrodkiem mogliby pracować systematycznie z osobami indywidualnymi

(np. dziećmi z trudnościami, samotnymi matkami, osobami starszymi, chorymi i niepełnosprawnymi) bądź z grupą osób w Ośrodku lub poza nim. Istnieją wskazania do podjęcia działań mających na celu utworzenie i rozwój wolontariatu w Gminie.

Alternatywą w chwili obecnej jest **szkolny wolontariat**, który umożliwi realizację licznych celów dotyczących społeczności uczniowskiej. Projekty wolontariatu szkolnego to działania, które aktywizują uczniów, promują spędzanie czasu w pożyteczny sposób, integrują i przede wszystkim uwrażliwiają na potrzeby środowiska lokalnego. Uczestnictwo w wolontariacie jest również możliwością rozwinięcia zainteresowań oraz zdobycia doświadczenia i konkretnych kompetencji, które mogą ukształtować dalszą ścieżkę edukacyjną lub zawodową ucznia (coraz częściej pracodawcy zwracają uwagę na zaangażowanie społeczne swoich potencjalnych pracowników). Zespół Szkół w Kołbaczu w ramach wolontariatu:

- zorganizował zbiórkę karmy dla bezdomnych kotów z terenu naszej gminy. Akcja trwała w lutym i marcu a zebrana karma została przekazana społecznemu wolontariuszowi z Gminy Stare Czarnowo zajmującemu się dokarmianiem kotów wędrujących.
- uczniowie przystąpili również do ogólnopolskiej akcji charytatywnej „**Góra Grosza**” uzbierano 302,37 zł. Cała suma została przekazana Fundacji „Nasz Dom”, która zorganizuje pomoc psychologiczną, rzeczową i specjalistyczną dla potrzebujących dzieci na terenie całej Polski.
- Szkolny Klub Wolontariusza po raz kolejny wziął udział w Ogólnopolskim Programie Edukacyjnym „Zbieraj Baterie i Telefony”. Punkt zbiórki zużytych baterii znajdował się w holu głównym szkoły. Zebrano ok. 120 kilogramów tych groźnych dla środowiska odpadów, które odjechały do organizatora programu firmy Biosystem Organizacja Odzysku Opakowań S.A. oraz Biosystem Electorecykling S.A.
- zakończono zbiórkę nakrętek, akcją objęta została podopieczna Fundacji Mój Serce - Amanda. Przedsięwzięcie miało przede wszystkim wymiar charytatywny – pomoc chorej dziewczynce, ale także ekologiczny – recykling plastikowych nakrętek. Podziękowanie za pomoc i wsparcie w walce o lepsze jutro, przekazała sama podopieczna w towarzystwie rodziców.
- klub wsparł akcję „KREDKOBRAŃIE”, której celem było wsparcie najmłodszych rodaków mieszkających na terenach dawnej Rzeczypospolitej. Zbierane podczas akcji przybory szkolne, materiały plastyczne trafiły do polskich rodzin i ośrodków edukacyjnych na Litwie i Ukrainie. Akcja miała nie tylko charakter pomocowy, ale również edukacyjny i prospołeczny. Jest wyrazem o naszych rodakach, którzy w wyniku historycznych wydarzeń pozostali poza granicami ówczesnej Polski.
- przystąpiono do zbiórki darów dla powodzian,
- członkowie Szkolnego Wolontariatu udali się na cmentarz w Starym Czarnowie. Jak co roku porządkowali opuszczone i zaniedbane groby, a także zapalili na nich symboliczne znicze.
- przystąpiono do zbiórki karmy dla bezdomnych zwierząt ze schroniska w Szczecinie oprócz żywności wśród przekazanych artykułów znalazły się koce/ręczniki, obroże, smycze, miski, zabawki dla zwierząt.
- szkolny Klub Wolontariusza wziął udział w kolejnej zbiórce nowych pluszaków, maskotek, gier, puzzli, zabawek oraz materiałów plastycznych. Organizatorem zbiórki

była Fundacja Mam Marzenie, która zajmuje się spełnianiem marzeń małych pacjentów oddziałów onkologicznych.

- w listopadzie Szkolny Klub Wolontariusza rozpoczął zbiórkę artykułów higienicznych dla dzieci i niemowląt „Pacuszka dla Maluszka”, jej adresatami, podobnie jak w ubiegłych latach, były zaprzyjaźnione instytucje, takie jak: **domy** dziecka, domy małego dziecka, domy samotnej matki oraz hospicja. Zebrane artykuły higieniczne: płyny, szampony, proszki do prania, pieluszki oraz artykuły chemii gospodarczej zostały przekazane potrzebującym.
- zorganizowano kiermasz świąteczny- dochód z kiermaszu wspomógł akcję „Adopcja na odległość”.

2. Promowanie rodzinnej integracji poprzez włączanie się do kampanii ogólnopolskich (np. pikniki „Postaw na rodzinę, imprezy tematyczne):

Dnia 29 czerwca Ośrodek po raz kolejny zorganizował w Kołbaczu imprezę pt. „Bawimy się na trzeźwo”. Jest to cykliczna impreza profilaktyczna, która dotychczas była organizowana we wrześniu, ale z uwagi na zmienną jesienną aurę i prośby mieszkańców, podjęto decyzję o zmianie terminu. Każdy, niezależnie od wieku mógł skorzystać z takiej formy atrakcji w jakiej gustuje. Nowością była możliwość pozowania artyście wykonującym karykatury. W namiocie profilaktycznym nie brakowało osób zainteresowanych profilaktyką uzależnień. Udostępniane materiały profilaktyczne i gadżety (alkogogle, narkogogle, sengogle). Rozstrzygnięto również konkurs plastyczny pt. „**Odlóż telefon – chwytaj dzień**”. Całości towarzyszyły konkursy i zabawy dla dzieci i całych rodzin (z nagrodami), oraz bogata oferta kulinarna przygotowana przez koła gospodyń wiejskich z Binowa i Kołowa oraz Stowarzyszenie Emerytów z Kołbacza. Pracownicy Ośrodka serwowali nieodpłatnie bigos, kiełbaski z grilla, watę cukrową, gorące i zimne napoje.

W dniu 27.08.2024 odbył się w miejscowości Kołbacz Rodzinny Piknik Strażacki wraz z licznymi atrakcjami takimi jak m.in. pokaz sprzętu strażackiego, holowników, radiowozów amerykańskich, liczne konkursy i atrakcje dla dzieci.

Ponadto na terenie gminy organizowane były przez Rady Sołeckie różnego rodzaju festyny rodzinne z okazji dnia dziecka, zakończenia lata, „mikołajek, zorganizowano również rajd rowerowy, wspólne kolędowanie.

3. Rozpowszechnianie różnych form aktywności kulturowej, wspieranie lokalnych inicjatyw na rzecz wspierania rodzin, prowadzenie zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia dzieci i młodzieży:

To działanie w dużej mierze realizowane jest przez **placówki oświatowe**, do których uczęszczają dzieci z terenu naszej Gminy. Szkoła wspiera dzieci w rozwijaniu ich zdolności poprzez organizowanie zajęć dodatkowych (sportowych, artystycznych, językowych, przedmiotowych), organizowanie konkursów wewnętrznych, przygotowanie uczniów do udziału w konkursach międzyszkolnych. W szkołach organizowane są również zajęcia wyrównawcze (dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz dla dzieci przybyłych z zagranicy). Realizacja powyższych zajęć ma na celu rozwój właściwych postaw i umiejętności uczniów i w 2024 roku skierowana była do 326 **uczniów** (w tym 5 dzieci z Ukrainy) Zespołu Szkół w Kołbaczu z tego **24 dzieci** z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.

Dzieci z terenu Gminy mają również możliwość uczestnictwa w zajęciach sportowych w ramach działalności klubu sportowego **GKS Kołbacz**, gdzie pożytecznie i aktywnie spędzają czas w otoczeniu osób o podobnych zainteresowaniach. Na zajęcia sportowe w okresie sprawozdawczym uczęszczało **3 dzieci** z rodzin objętych usługą asystenta rodziny.

Dzieci z gminy Stare Czarnowo biorą udział w projekcie „Integracja, adaptacja i akceptacja w gminie Stare Czarnowo”. Zajęcia realizowane są w świetlicach w Kołbaczu w Starym Czarnowie i w Żeliszawcu. Projekt realizowany jest przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Binowa we współpracy z Gminą Stare Czarnowo, środki zostały pozyskane z Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030. Zajęcia realizowane są dla uczniów od klasy 0 do klasy 8 szkoły podstawowej i uczestniczą m.in w zajęciach przyrodniczych, ruchowych, integracyjnych, z myślenia wizualnego, z zakresu robotyki, kodowania, fotografowania, w warsztatach kulinarnych, plastycznych oraz mają możliwość skorzystać z poradnictwa psychologicznego. W Projekcie bierze udział łącznie 101 dzieci z tego **4 dzieci** z 5 rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.

4. Prowadzenie akcji informacyjno-profilaktycznych wśród mieszkańców Gminy Stare Czarnowo na temat przemocy, uzależnień - kiedy reagować, do kogo zwrócić się o pomoc:

Działanie to realizowane było poprzez:

- upowszechnienie wśród dzieci wiedzy na temat szkodliwości środków psychoaktywnych (rozmowy wychowawcze, edukacyjne, przekazywanie ulotek informacyjnych),
- udostępnianie rodzicom/dzieciom literatury fachowej zgromadzonej w zasobach Ośrodka,
- udostępnianie mieszkańcom opracowane przez pracowników Ośrodka „Vademecum przemocy”,
- wywieszenie w ogólnodostępnym miejscu informacji na temat instytucji zajmujących się problematyką uzależnień,
- współpracę z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i zapobiegawczych, prozdrowotnych oraz interwencyjnych, w tym: poradnictwo, konsultacje z pedagogiem, psychologiem, terapeutą uzależnień,
- informowanie o dostępnych formach pomocy dla osób dotkniętych przemocą, z problemem uzależnień.

W Zespole Szkół w Kołbaczu były organizowane zajęcia pogadanki dotyczące reagowania w sytuacjach trudnych, których doświadczyć mogą dzieci, co zostało opisane szerzej we wcześniejszych punktach sprawozdania.

5. Realizacja nowych oraz kontynuacja działań środowiskowych na rzecz rodzin wieloproblemowych „Oddam z radością-Pomogę innym”:

W 2012 roku rozpoczęła się akcja „**Oddam z radością – pomogę innym**”, której celem jest nieodpłatne przekazanie rzeczy używanych lub nowych dla osób z terenu naszej gminy znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. W 2024 roku w ramach akcji „**Oddam z radością-pomogę innym**” pozyskano artykuły od 16 darczyńców, które przekazano 7 rodzinom objętym wsparciem asystenta rodziny.

Tabela 8. Zestawienie pozyskanych artykułów „Oddam z radością-pomogę innym”.

Darczyńca (liczba)	Pozyskane artykuły	Obdarowany
1	Odzież dziecięca	Artykuły trafiły do 6 rodzin
4	Obuwie dziecięce	Artykuły trafiły do 3 rodzin
3	Odzież damska	Artykuły trafiły do 7 rodzin
3	Odzież męska	Artykuły trafiły do 5 rodzin
3	Zabawki	Artykuły trafiły do 5 rodziny
2	Meble (łóżeczko dziecięce, sofa)	Artykuły trafiły do 2 rodzin

Źródło: Opracowanie własne.

CEL SZCZEGÓŁOWY 6.

Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny.

1. Finansowanie zatrudnienia asystenta rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

W 2024 roku finansowanie zatrudnienia asystenta rodziny realizowano z budżetu gminy oraz dotacji od Wojewody w ramach rządowego programu Asystent Rodziny na rok 2024.

2. Zabezpieczenie środków na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej:

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej powinno nastąpić po wyczerpaniu wszystkich form pomocy rodzicom dziecka. W takiej sytuacji Gmina zobowiązana jest do współfinansowania pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w wysokości odpowiednio:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2024 roku wydatkowano na ten cel kwotę **33 094,00 zł**.

Gmina w 2024r. ponosiła koszty za pobyt w pieczy zastępczej łącznie przez cały rok w odniesieniu do 4 dzieci.

Tabela 9. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej, za które gmina Stare Czarnowo była zobowiązana do ponoszenia odpłatności w roku 2024

Forma pieczy	Liczba rodzin	Liczba dzieci
rodziny zastępcze spokrewnione	2	2
rodziny zastępcze niezawodowe	1	2
Ogółem	3	4

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie

W tym miejscu należy zaznaczyć że ustawodawca zgodnie z art. 37.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej umożliwia dziecku pozostanie w pieczy zastępczej również po ukończeniu 18 roku życia cyt. „Osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, może przebywać w dotychczasowej rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka albo placówce opiekuńczo-wychowawczej, za zgodą odpowiednio rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka albo dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia jeżeli:

1. uczy się:

- a) w szkole,
- b) w uczelni,
- c) u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego)

lub

2. legitymuje się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i uczy się:

- a) w szkole,
- b) w uczelni,
- c) na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia,
- d) u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego”².

Tabela 10. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej, za które gmina Stare Czarnowo była zobowiązana do ponoszenia odpłatności w roku 2024

Forma pieczy	Liczba rodzin	Liczba dzieci
rodziny zastępcze spokrewnione	2	2
rodziny zastępcze niezawodowe	1	2
zawodowe rodziny zastępcze	0	0
placówka opiekuńczo-wychowawcza (dom dziecka)	0	0
rodzinny dom dziecka	0	0
Ogółem	3	4

Źródło: Opracowanie własne.

Organizowanie pieczy zastępczej następuje w ostateczności, po wyczerpaniu wszystkich gwarantowanych przepisami możliwości wsparcia rodziny w jej środowisku zamieszkania. W okresie sprawozdawczym nie doszło do umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

² Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Według danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie na dzień 31.12.2024r. na terenie naszej Gminy ustanowionych było **6 rodzin** zastępczych, w których przebywało 7 dzieci co obrazuje poniższa tabela.

Tabela 11. Ogólna liczba rodzin zastępczych ustanowionych na terenie gminy Stare Czarnowo- stan na 31.12. 2024 roku.

Rodzinna piecza zastępcza		
	Liczba rodzin	Liczba dzieci
rodzina zastępcza zawodowa	0	0
rodziny zastępcze spokrewnione	5	5
rodziny zastępcze niezawodowe	1	2
rodzinny dom dziecka	0	0
RAZEM	6	7

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie

3. Zapewnienie dostępności do poradnictwa specjalistycznego oraz rozpropagowanie miejsc gdzie można uzyskać pomoc:

Jak już zostało wspomniane wcześniej rodziny miały możliwość skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, psychoterapeutycznego oraz prawnego. Asystent rodziny, pracownicy socjalni, kuratorzy, dzielnicowy, pedagog szkolny oraz inne osoby zaangażowane w pomoc rodzinom z terenu Gminy były systematycznie informowane gdzie i w jaki sposób należy szukać pomocy.

4. Wsparcie w zakresie organizowania czasu wolnego dzieciom poprzez prowadzenie różnorodnych form wsparcia dziennego:

To zadanie realizowane było poprzez umożliwienie dzieciom udziału w zajęciach prowadzonych w ramach działalności PWD, w świetlicach wiejskich, klubie sportowym GKS Kołbacz, poprzez udział dzieci w projekcie „Integracja, adaptacja i akceptacja w gminie Stare Czarnowo”, co zostało opisane wcześniej.

5. Organizowanie szkoleń, warsztatów, kursów dla wspierających rodziny (asystentów rodziny, pracowników socjalnych, rodzin wspierających):

Asystent rodziny jest zobowiązany do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną, w szczególności poprzez udział w szkoleniach oraz samokształcenie.

W ramach podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi i z rodziną asystent rodziny uczestniczył w następujących szkoleniach:

1. „Wsparcie nastolatka w pracy nad samoregulacją”,
2. „Metody wzmacniania więzi w rodzinie z dzieckiem w wieku szkoły podstawowej”,
3. „Pedagogizacja rodziców w zakresie sposobów wzmacniania samoregulacji dziecka w wieku przedszkolnym”,

4. „Standardy ochrony małoletnich”,
5. „Innowacyjne rozwiązania umożliwiające poszerzenie katalogu usług społecznych, deinstytucjonalizacja”- szkolenie bezpłatne,
6. „Praca z dziećmi przejawiającymi dystrofię płciową”- szkolenie bezpłatne

6. Współpraca z Sądami, instytucjami w zakresie oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinie dysfunkcyjnej lub umieszczonego w pieczy zastępczej:

W okresie sprawozdawczym wśród rodzin objętych usługą asystenta w **9 rodzinach** w odniesieniu do 17 dzieci rodzice mieli ograniczoną władzę rodzicielską poprzez nadzór kuratora, z tego 3 rodziny były sądowo zobowiązane do współpracy z asystentem. W jednej rodzinie nadzór kuratora miała osoba nieletnia. Asystent rodziny pozostawał w stałym kontakcie z kuratorami społecznymi, zawodowym- systematycznie informując o sytuacji opiekuńczo-wychowawczej rodzin, z którymi pracował. W 2024 roku Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich w Gryfinie ograniczył władzę rodzicielską w 2 rodzinach objętych usługą asystenta rodziny.

W ramach współpracy były wystosowane 2 opinie do Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny i Nieletnich w Gryfinie. Asystent rodziny uczestniczył jako świadek w trzech sprawach prowadzonych przez Sąd Rejonowy w Gryfinie II Wydział Karny w Gryfinie ponadto był czterokrotnie przesłuchiwany w Komendzie Powiatowej Policji w odniesieniu do 4 rodzin objętych współpracą.

Asystent w 2024 roku realizując plan pomocy współpracował przede wszystkim z przedstawicielami:

- 1) Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Gryfinie - w sprawach **11 rodzin.**
- 2) Zespołu Szkół w Kołbaczu - w sprawach **14 rodzin.**
- 3) Publicznej Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 25 w Szczecinie - w sprawie **2 rodzin.**
- 4) Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii nr 2 w Szczecinie - w sprawie **1 rodziny.**
- 5) Ośrodka Szkolenia i Wychowania w Barlinku - w sprawie **1 rodziny.**
- 6) Katolickiej Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Szczecinie- w sprawie **1 rodziny.**
- 7) Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Gryfinie- w sprawie **1 rodziny.**

Na dzień 31.12.2024 asystent rodziny nie współpracował z żadną z rodzin, w której dzieci przebywały w pieczy zastępczej w związku z powyższym nie uczestniczył w zespołach do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej.

Potrzeby na rok 2025

1. Utrzymywanie i rozwój gminnego systemu wsparcia rodziny,
2. Kontynuacja pracy z rodzinami w środowiskach, w których pojawiają się trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ze szczególnym położeniem nacisku na utrzymanie dzieci w ich środowisku rodzinnym.
3. Dalsze podnoszenie kwalifikacji przez asystenta rodziny poprzez uczestnictwo w warsztatach, kursach, szkoleniach, projektach.

4. Dalszy rozwój funkcjonowania placówki wsparcia dziennego jako miejsca realizacji specjalistycznej oferty wsparcia w celu zapobiegania różnym formom niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży oraz dysfunkcjonalności rodziny.
5. Rozwijanie systemu wsparcia rodzin poprzez promowanie usług rodzin wspierających.
6. Kontynuacja dynamicznej współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz rodziny.
7. Przeprowadzenie specjalistycznych szkoleń dla rodziców mających na celu podnoszenie i wzmocnienie kompetencji opiekuńczo - wychowawczych.
8. Umożliwienie udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich, umiejętności psychospołecznych oraz pogłębianiu swojej wiedzy dotyczącej skutecznych metod wychowawczych.

Wnioski

Podsumowując powyższe spostrzeżenia należy stwierdzić, że większość celów została zrealizowana. Dotychczasowe doświadczenia wykazały, że praca z rodzinami oraz zasada indywidualnej odpowiedzialności za wyniki pracy z rodziną przyczyniają się do osiągnięcia pozytywnych rezultatów.